

„Ajajero“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četr leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števil. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 16.

V Ptuj v nedeljo dne 19. aprila 1908.

IX. letnik.

Vstajenje...

Ledeni sponi mrzle zime so premagani, — le raz gora nas pozdravlja še beli sneg, — v dolini pa cvetijo prve rožice in dvigajo svoje kelije vedno bolj gorkemu zlatemu solncu nasproti... Spomlad prihaja s tihimi koraki po zelenem mahu, krasna, nebeško lepa devojka! In kamor pogleda, vsklijejo cvetlice, — in kjer se dotakne z nežnimi prsti opustošenega drevja, pokažejo se popki, pokaže se prvo, sveže listje, — potoki šumijo velepesen pomladne ljubezni in radost, sveta, nadpolna radost vstaja v naših potrtih, krvavečih srcih... Spomlad, ti hčerka nebeška, ti najkrajše kraljica, — ali si res došla, ali nam res iz novega kažeš plavo nebo in zeleno planjavo?...

Spomlad! Aleluja... Z navdušenimi, veselim klci te pozdravlja novorojeni svet! Aleluja... Na gori je sedel, — On, ki je svet odrešil, — in pridigoval je nesmrtni evangelij večne ljubezni. Poslušali so ga in videli ogenj v njegovih očeh in čuli nove njegove besede in videli čudeže božanskih njegovih rok in padli pred njim na kolena... Med množico pa je bilo stotero farizejev, ki so čutili, da mora ljubezen njih nadvlado premagati, in stotero krvočernih biričev, ki so komaj čakali, da zasadijo svoje meče v ljubezni polno srce Odrisenikovo... In v množici ljudstva je stal temni mož, ki je prodal Boga ljubezni z enim poljubom za trideset srebrenjakov... Od Poncija do Pilata je vodila pot na Golgota! In žebli so predrli svete roke, vojaška sulica je usmrtila truplo, v katerem je živel Bog... Pravijo, da se je vozil paganski učenjak po morju ob bregovih neznane dežele. In nakrat začne glas. Ko pride z barko bližje obrežju, čuje besedo: „Veliki Bog je umrl“. V istem trenutku pa je nagnil nacarenski Jezus svojo glavo, izgovoril svoj „Ecce homo“ in umrl... Preproga temeljna je bila raztrgana, grobovi so se odpirali in potres je premikal zemljo... „Veliki Bog je umrl“... Ali — čez tri dni je zopet vstal! Božanska volja je premagala košeno smrt! Vstal je — in kakor zlato dedščino položil je svojim učencem besede v roke: „Jaz sem pri Vami do konca sveta“...

Ogoljufani vrag.

Vrag je nesel neko dušo, na katero je že dolgo in težko čakal, proti peklu. Hudo je priganjal svoje pomočnike na delo, kajti pripravil je duši najbolj vroči kotli. Ali vse je bilo zastonj. Od zgoraj so padale kapljice, ki so vedno ogenj pogasile. „Tu treba red napraviti“, je vzklil vrag in divjal proti nebu.

V nebeški predsbi je sedel angelj, ki je imel ravno službo in je ravno ključal sv. Petra čedil. „Jaz se hočem pritožiti, je dejal vrag malo prestrašen, kajti nebeški vonj mu ni ugajal. Potegnil je konec svojega repa po predpisu navzgor in rekel: — naznanim se torej!“

„Jaz moram vendar vedeti, zakaj in kako“, odgovoril je angelj.

„Veš“, pravi vrag, „več let sem čakal ravno nato dušo; po kontraktu pripada meni; in zdaj, ko bi jo rad malo cvrl, mi vedno ogenj ugasnite.“

„Mi?“ vpraša angelj začuden ter pogleda skozi neko luknjo v oblakih; — „oj ti tepec, ti neumni vrag! Tiste kapljice so — solze matere dotične duše!“

Fl. Bl.

Spomlad, — spomlad je vstajenje! Božanske pravljice nam dvigajo srca, nove moči čutimo, novo upanje pregreje mrzle naše duše... Spomlad! Kdaj zapoje človeštvo svoj „aleluja“? Kdaj smo rešeni? Kdaj zmaga resnica nad lažjo, ljubezen nad smrtjo, pravičnost nad sovraštvo?... Kdaj, o kdaj?...

Politični pregled.

Gališki namestnik — umorjen.

Narodnostna gonja je dovela tako daleč, da se pričenjajo udomačiti ni pri nas ruske navade. Na svetno nedeljo popoldne je ustrelil rusinski študent Miroslav Sjeczynskij gališkega namestnika grofa Potockega. Torej politični umor! O dogodku se poroča sledeče:

Lvov 12. aprila. Namestnik grof Potocki je dajal po navadi vsako sredo in nedeljo avdienco. Danes se je naznanil tudi 32 letni študent filozofije Miroslav Sjeczynskij, češ da hoče prositi z službo suplenta. Avdienca se mu je dovolila. Naa mestnik je sprejel študenta, ki je v 2. uri Komaj je ta v sobo stopil, ko je že potegnil 6 cevni revolver iz žepa in ustrelil 5-krat na grofa Potockega ter zaklical: „To za Rusinom prizadete krivice!“ Grof Potocki se je držal že nekaj časa po konci in je zavpil: „Držite ga!“ Prišli so služabniki. Ali študent se ni branil. Ko ga je policija odpeljala, dejal je rusinskim kmetom: „To se je zgodilo za vas!“ Prišli so zdravniki, ki so pa izpoznali, da so namestnikove rane smrtne. Namestnik je še dejal: „Naznanite cesarju, da sem bil vedno njegov najzvestejši sluga.“ Ob 1/2 3. uri je grof Potocki umrl. — Morilec je sin grško-katoliškega duhovnika Nikolaja Sjeczynskij in imel je že dalje časa namen, da umori namestnika iz političnih vzrokov. Zaprl so tudi njegovo mamo, ki je dejala, da je ona okrepčala sina v tem načrtu. Tudi sestre in prijatelje so zaprli, ker govorijo, da je to cela zarota rusinskih nezadovolencev.

To so glavna poročila. Preiskava bode še marsikaj dognala. Za javnost pa je že dognano, da pride narodnostna gonja do brezobzirnega prelivanja krvi. Poljaki in Rusini sta si bratska naroda in vendar ju loči najhujše sovraštvo. Poljaka žlahta zatira rusinske trpine kruto in brezobzirno. Grof Potocki je bil pa vodja tega zatiranja, kar so dokazale zlasti zadnje deželne volitve. Tako ni čuda, da se je navzela rusinska mladina revolucijakega duha bližne Rusije in da je mislil končno mladi Sjeczynskij, da stori „junaški čin“, ako ustrelji prevega uradnika v deželi... Grozni je ta dogodek in z bengalično svetlobo pojasni žalostne razmere te nesrečne države, ki združuje toliko narodov in toliko sovraštva. Morda bode strel fanatičnega študenta predramil tisto dunajsko gospodo, ki vedno spi in ki hoče pereča nasprotja, krvavo sovraštvo z mlečnimi besedičami pokriti...

Zvišanje davka na žganje. Finančni minister hoče davek na čisti špirit od 90 K na 140 K pri hektolitru zvišati. To zvišanje naj bi veljalo od 1. septembra 1908. Država bi zvišala s tem svoje dohodke za 30 milijonov kron na leto. Ta denar bi se porabil v prvi vrsti za posamezne dežele. Gotovega seveda še ni ničesar sklenjenega.

Stajerski deželni zbor se skliče baje po Binkoštnih k večtedenskemu zasedanju. Rešiti

bode imel v prvi vrsti proračun in volilno preosnovo. Morda pa se vlada še premisli.

Poslanec A. Kaiser umrl. 7 t. m. je umrl na hitro bivši podpredsednik državne zbornice in načelnik nemške kmetake stranke posl. Aug. Kaiser. Bil je vedno poštenega naprednega prepričanja in navdušeni zagovornik kmetjskih pravic.

Rekrutna predloga, ki jo je sprejela državna zbornica, predno je šla na počitnice, določa zvišanje domobrambe (landwehr) za 4.740 mož. Letos se bode poklicalo 103.100 rekrutov pod orožje.

Podpora za orožne vaje. Vlada je predložila postavbo, ki določa pod gotovim pogojem podporo za družine onih, ki gredo k orožnim vajam (Waffenübung). Podporo bi dobile tiste družine, katerih življenje je bistveno odvisno od zaslužka vojaka. Dobilo se bi 50% navadne dnevne plače. Upamo, da bode državni zbor to potrebno postavbo kmalu sprejel!

Kletski nadzorniki. Kakor znano, določa novo sprejeta vinska postavba nastavljenje kletskih nadzornikov. Vlada je določila 17 takih nadzornikov in za troške svoto 100.000 K. Vinsko-kulturni odbor smatra to za premalo. Ta odbor je tudi grajal, da se vzame teh 100.000 K iz sklada, ki je namenjen za podporo po trdni uši prizadetim. To je tudi res grdo! Kaj pomagajo vsi nadzorniki, ako nima kmet denarja, da bi se boril proti trtni uši. Odbor se je tudi pritožil proti uvozu pokvarjenih ograkih vin.

Državni dohodki in dolгови. Državnega dolga imajo po zadnjih izkazih:

Nemčija	15.000 milijonov markov
Rusija	12.000 „
Francoska	24.500 „
Avstro-Ogrska	12.000 „
Angležka	12.000 „
Italija	10.000 „
Severna-Amerika	9.500 „

Nekatere države plačujejo eno tretino (1/3) vseh svojih dohodkov za obresti državnega dolga. Judovski milijonarji se imajo pri tem seveda dobro. Zanimivo je tudi, sčem plačujejo posamezne države svoje potrebščine. Nemčija jih plačuje večinoma z dohodki iz državnih podjetij. Dohodki iz državnih podjetij (rudnikov, železnic itd.) znašajo:

V Nemčiji	53%
„ Franciji	10 „
„ Angliji	10 „

in vse druge države še manj. To se pravi: Na Nemškem dela država iz rudokopov, železnic itd. sama največ profita, drugeje pri na Avstrijskem pa pusti vlada, da vtaknejo judovski kapitalisti te profite v svoj žep. Koliko davka bi lahko odpadlo, ko bi imela država vse rudnike in železnice v svoji lastni!

Boj za Stoperce.

(Izvirni dopis.)

Zopet se bodo vršile občinske volitve pri nas dne 21. aprila t. l. Oj kakšen strah pri naših različnih klerikalcih in „liberalcih“, po-